

**Miriam Sluis,
Een koloniale speeltuin. De
Antillen achter de schermen.**

(Prometheus/NRC Handelsblad,
Amsterdam / Rotterdam, 2010)
264 blz., € 19,95.

De Nederlandse Antillen bestaan niet meer: leve de drie 'bijzondere Nederlandse gemeenten' en de twee nieuwe autonome landen. Was het maar waar dat, analoog aan dat *le roi est mort, vive le roi*, er in de overgang van de Nederlandse Antillen naar de drie gemeenten Bonaire, St. Eustatius en Saba (de zogenaamde BES-eilanden) en de twee landen Curaçao en St. Maarten (naast het al bestaande autonome land Aruba) sprake was van duidelijkheid in de trant van 'wat was, dat is'. Dit is het thema van het tweede boek van journalist Miriam Sluis (NRC en een van de Nederlandstalige dagbladen van Curaçao) over dit gebied. Concentreerde zij zich in *De Antillen bestaan niet* vooral op de eilanden en haar bewoners, in *Een koloniale speeltuin* gaat het meer over Nederland, de Verenigde Staten en Venezuela. Niet dat de bewoners van de voormalige Nederlandse Antillen (een term die nog lang ingeburgerd zal blijven) weinig aan bod komen, in dit boek zijn zij vooral degenen die de externe krachten ondergaan, daar op reageren en het zodanig aanpassen dat er op eilandniveau niet zo veel verandert. Zoals geschreven, Miriam Sluis is journaliste. *Een koloniale speeltuin* is dan ook voornamelijk een journalistiek product. Sluis laat zich meevoeren in de verkiezingsstrijd ten behoeve van de nieuwe volksvertegenwoordiging na 10-10-'10. Zij volgt de lotgevallen van een Nederlandse onderwijscontractant, die op Saba tegen problemen aan loopt. Zij citeert en parafraseert eigen - en andermans journalistieke werk in de aanloop naar de nieuwe

situatie. Zij zoekt de mensen die een rol speelden in haar verhaal voor 'de overgang' op om te kijken hoe het met hen na 10 oktober is. Zij tracht echter ook - soms in kaderstukjes - diepgang te bereiken door (historische) achtergrondinformatie te geven. Op de keuzen die zij hierbij maakt valt wel wat af te dingen, maar zullen alleen worden opgemerkt door personen die de ruim bemeten literatuur over de Nederlandse Antillen en het Caribisch gebied goed kennen. Wat Sluis niet waar maakt is de titel van het boek. 'Koloniale speeltuin' bekt natuurlijk lekker, maar als er een speler in het krachtenveld op de voormalige Antillen nu juist niet speels is, dan is dat Nederland. Dat kunnen wij niet, dat willen wij niet. Europese Nederlanders (*makamba's*) zijn ofwel passanten (vakantievierders of pensionado's die dan nog wel stemmen en kritiek hebben, maar vooral aan de zijlijn staan) ofwel uiterst serieuze 'deskundigen' die graag 'de juiste procedures' willen doorlopen. Ook voor de plaatselijke

politici is het machts spel *serious business*, zoals blijkt wanneer Sluis hierover - verhelderend - schrijft. Zeker voor de Verenigde Staten, voor wie stabiele eilanden in hun achtertuin belangrijk zijn, zijn een paar eilanden voor de kust van Venezuela geen *playground*.

En dan Venezuela: het was natuurlijk al een belangrijke 'speler' vanaf het moment dat *Petroleos de Venezuela* de voormalige Shell-raffinaderij huurde, maar wat Sluis vooral goed laat zien, is dat de invloed van Venezuela het afgelopen decennium groter is geworden en dat, met Chavez aan het roer, je altijd moet uitkijken wat hij doet en welke invloed dit heeft op Nederland, de Verenigde Staten en plaatselijke machthebbers.

Het laatste is de waarde die het boek heeft: het brengt goed in beeld wat de afgelopen jaren politiek speelde op en rond de eilanden. Wie daarin geïnteresseerd is, kope dit boek.

Ger Jan Onrust

MIRIAM SLUIS

Een koloniale speeltuin

De Antillen achter de schermen

